

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Podmíněné propouštění

Institut podmíněného propuštění je podle dosavadní judikatury institutem, který není ústavně zaručeným právem odsouzeného. Splnění zákonem stanovených podmínek je předmětem soudcovské úvahy. Soudy by však měly tato svá rozhodnutí řádně odůvodňovat a rozhodovat předvídatelně. Měly by zohledňovat úsilí odsouzeného a zejména sledovat splnění právě zákonem stanovených podmínek.

V tomto smyslu bylo v nedávné době publikováno i rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. III.ÚS 688/21 ze dne 9. června 2021. Zajímavou myšlenkou, kterou zde Ústavní soud uvádí, je, že *„soud při rozhodování vyšel z předpokladu, že podmíněné propuštění z výkonu trestu je třeba považovat za „privilegium“, když ani splnění všech podmínek podmíněného propuštění neznamena automatické vyhovění žádosti. Soudcovskou limitovanou úvahu tak zaměnil za úvahu zcela volnou o tom, komu lze přiznat tento mimořádný benefit, který přísluší jen těm nejlepším odsouzeným. Takové právní východisko je však zcela v rozporu s nálezovou judikaturou Ústavního soudu, na niž bylo poukázáno výše a která zdůrazňuje, že při splnění zákonných podmínek mají soudy povinnost žádostem o podmíněné propuštění vyhovět.“*

Pro odsouzené je institut podmíněného propuštění tzv. druhou šancí. Pokud odsouzení skutečně splní veškeré zákonné podmínky, mělo by rozhodnutí vyznít v jejich prospěch. V tomto ohledu je neproblematičtější a nejhůře uchopitelná podmínka očekávání vedení řádného života v budoucnu, která zároveň dává soudům největší prostor v rámci hodnocení. Zároveň ale pro odsouzené tato podmínka otevírá řadu možností, jak soudu prokázat, že skutečně došlo k polepšení a že v budoucnu bude odsouzený vést řádný život. Ze shora uvedeného rozhodnutí vyplývá, že *„úvaha městského soudu stojí v podstatě na „pocitu“, že ačkoliv stěžovatel činí vše, co je pro naplnění podmínek podmíněného propuštění možné, dosavadní doba výkonu uloženého trestu není dostačující. Zamítnutí žádosti o podmíněné propuštění za situace, kdy stěžovatel vyvinul značné úsilí, aby byl účel trestu naplněn, se spíše jeví jako výraz jisté generální prevence vůči pachatelům organizované a společensky vysoce nebezpečné trestné činnosti. Jak však již Ústavní soud připomněl v bodě 25, každý případ je třeba hodnotit individuálně a rozhodnutí o podmíněném propuštění je nutné odůvodnit vzhledem k osobě konkrétního odsouzeného, neopomíjeje též jeho možný vývoj a nápravu v průběhu výkonu trestu odnětí svobody a další relevantní aktuální informace.“* Tyto skutečnosti prezentované v daném rozhodnutí Ústavního soudu vedou k závěru, že pokud skutečně odsouzený vyvine skutečnou snahu a prokáže, že povede řádný život, mělo by při splnění i dalších zákonných podmínek být jeho žádosti být vyhověno. Je však samozřejmě třeba, aby odsouzení nebrali své žádosti na lehkou váhu a nespolehali na to, že stačí jen tvrdit. Je třeba i podkládat svá tvrzení důkazy a zároveň skutečně se snažit činit kroky k nápravě. Nejen např. následků trestné činnosti, ale i osoby odsouzeného.

Je na odsouzeném přesvědčit soud, že splnil veškeré zákonné podmínky, nicméně soud by měl k tvrzením a důkazům odsouzeného přihlížet. Jak opět uvedl Ústavní soud ve shora uvedeném rozhodnutí. *„Dle městského soudu postoj stěžovatele k náhradě způsobené škody je nulový, neboť škodu nesplácí a tuto věc neřešil v rámci svého majetku, kdy jistě není zcela nemovitý, neboť trestnou činností musel získat prospěch. Tyto úvahy však nejsou důkazně nijak podloženy, městský soud ani neuvádí, z jakých pramenů čerpal. Pouze přebírá argumentaci obvodního státního zastupitelství uplatněnou ve stížnosti, a naopak se nijak nevypořádává s argumentací stěžovatele, obsaženou v písemném vyjádření ke stížnosti.“* Předmětné rozhodnutí je dle mého názoru velmi

důležité z pohledu nás advokátů zastupujících klienty v řízení o podmíněném propuštění, neboť klade důraz na skutečnost, že pokud odsouzený řádně odůvodní svou žádost a splní zákonné podmínky, mělo by rozhodnutí soudu vyznít v jeho prospěch. Zároveň upozorňuje na nešvar přebírání tvrzení státních zástupců bez kritického zhodnocení a bez zohlednění argumentace odsouzeného. Zdánlivě se jedná o skutečnost, která by měla být v rozhodování zcela automatická, v případech podmíněného propuštění tomu však často tak není. Jak ostatně je opět zřejmé z rozebíraného, shora citovaného judikátu.

Mgr. Lucie Hořeňovská

JELÍNEK & PARTNEŘI
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ | ATTORNEYS AT LAW

Advokátní kancelář JELÍNEK & Partneři s.r.o.

Pardubice - Dražkovice 181
533 33 Pardubice - Dražkovice

Truhlářská 1108/3
110 00 Praha 1

Tel.: +420 466 310 691
e-mail: advokati@advokatijelinek.cz

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)
- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu](#)

konfiskační směrnice

- Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?
- Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení
- Novela § 196 trestního zákoníku: racionální korekce, nebo oslabení ochrany dítěte?
- Vybrané aspekty trestného činu podvodu podle § 209 TrZ ve světle judikatury
- Zásadní novinky v oblasti trestní odpovědnosti právnických osob v roce 2026
- Kauza Skender Bojku: Putativní nutná obrana optikou ÚS
- Novela zákona o trestní odpovědnosti právnických osob